

Laudáció Kondor Katalinról a Mikszáth Kálmán-díj átadásán*

Abban a megtiszteltetésben lehet részem, hogy egy olyan személynek adhatom át a Mikszáth Kálmán-díjat, aki ezt már nagyon régen megérdemelte volna mint a konzervatív, polgári újságírás kiemelkedő személyisége Magyarországon.

Kondor Katalin

A mi kapcsolatunk bizony nem mai keltezésű, hanem immáron 26 éves, s talán Kati nem is emlékszik már, hogy mikor is kezdődött: éppen 1997-ben, a Horn-kormány időszakában, amikor bizony még javában dült a posztkommunizmus, a sajtó és a média döntő része a balliberális csoportok kezében volt, s így volt ez a Magyar Rádióban is, ahol Kati – mint belső kritikai aktor – akkoriban már régóta dolgozott. Jó-

magam ebben az időszakban írásaimmal, publicisztikáimmal már világosan jeleztem a magyar közvélemény felé, hogy nem értek egyet a balliberális-posztkommunista fősodorról, hiányoltam a lusztrációt, a személy- és elitcserét, és az volt a véleményem, hogy a valódi rendszerváltáshoz a posztkommunistáknak távozniuk kell a hatalomból. Kati ezt jól érzékelte, s nem kis bátorsággal, valójában elsőként többször is meghívott a műsorába beszélgetésre, elemzésre, s elmondhatom, hogy az immáron lassan harminc év óta tartó médiaszerepléseim sorozata ott és akkor kezdődött el, az ő segítségével. Ezért – is – mindig hálás leszek neki.

26 év közben elszelelt, mondhatnánk József Attila *Születésnapomra* című versét parafrazálva, s ha havi kétszáz néha telt is, néha nem, azt 26 év után is elmondhatjuk Kati-val együtt, hogy ma is még van javítanivaló szeretett országunkban, ezért is sóhajthatjuk a költővel együtt: az ám, hazám!

De térjünk vissza a kitüntetettre, akivel kapcsolatban, ismétlem, elfogult vagyok, mert meggyőződésem, hogy olyan személyiségvonások jellemzik, amelyekre a rendszerváltás utáni Magyarországnak a legnagyobb szüksége van, szüksége lenne, s félek, hogy még mindig nincs belőlük elég. Ennek lényege pedig a szellemileg független, igazi, hiteles polgári attitűd, amelynek jellemzője az öntudat, a szellemi függetlenség, a mindenféle hierarchiától és szervilizmustól való mentesség, az alá- és fölévetettség zsigeri elvetése, az emberek egyenrangúságának címtől, rangtól és beosztástól független elismerése, az emberek tisztelete és szeretete, nem utolsósorban az egészséges hazaszeretet, ami nem dagályos és melldöngető, hanem természetes és karakterében példát mutató.

Mert hiszen mit is akartunk a kilencvenes években ebben az országban mi, nemzetiek és konzervatívok? Ha jól emlékszem – és cáfolja-

nak meg, ha tévednék! –, egy polgári Magyarországot, ez volt a cél, ez volt az a lelkesítő eszme, amiért örültünk az 1998-as fordultnak hazánkban. Egy olyan magabízó, öntudatos, szuverén honpolgárokból álló civil társadalmat akartunk, amely fenntartja, védi a demokráciát, az emberi jogokat és a nemzetet ebben az országban. És mire jutottunk az elmúlt több mint harminc évben e tekintetben? Erre is csak a költő szavaival válaszolnék: „Én mondom: Még nem nagy az ember. // De képzeli, hát szertelen.” Igen. De vannak olyan kiváló személyiségek és újságírók, mint Kondor Katalin, aki egész életében azért beszélt, írt és cselekedett a legkülönfélébb beosztásaiban és feladataiban, hogy a polgári, nemzeti és demokratikus Magyarország minél hamarabb valósággá váljon a diktatúra borzasztó évtizedei után. Köszönet ezekért a fáradozásaidért, kedves Katalin, és remélem, ebben a küzdelemben még sokáig tudunk együttműködni különböző formákban és helyeken!

Katalin a hűség mintaképe is, ami szintén polgári erény. Már 1972-től a Magyar Rádió munkatársa lett, közben a rádió mellett legendás műsorvezetője volt a Hét című, tabukat döntögető tévéműsornak, majd 1991-ben a Kossuth rádió adófőszerkesztője lett. 2001-ben a Magyar Rádió elnökének választották, s tisztségét mandátuma lejártáig, 2005-ig töltötte be. Az Európa-érmet 2003-ban kapta meg, majd 2012-ben a Magyar Érdemrend középkeresztje díjat adományozta számára a köztársasági elnök. Számos közéleti társaság tagja, többek között a Lovas István Társaság elnöke is, de tevékenysége a mai napig rendkívül sokrétű, és számos műsorban találkozhatunk vele.

Mindazonáltal én még két tulajdonságát emelném ki, s itt sem a szakmai tudásáról beszélnék, mert arról nem kell külön szólnom, az önmagáért beszél, arról a nagyérdemű közönség az elmúlt évtizedek során számtalanszor meggyőződhetett. Tehát két kiváló jellemvonását emelném ki röviden: az egyik a bátorság, a másik a civil kurázsizs.

A bátorság, amely már megmutatkozott a kommunista rendszer idején a hol finoman, hol keményebben adagolt kritikáiban, majd folytatódott a kilencvenes években, a posztkommunizmus ideje alatt is, amelyről korábban már szót

ejtettem, s amikor jómagam is megismerkedhettem vele az ő meghívásai révén. De – és itt ezt is ki kell emelnem – a „nem fogom be pörös számat” a mai napig jellemzi. Pontosán látja, és nem is rejti véka alá, hogy bár már 2010 óta megtörtént a valódi rendszerváltás, azért még nem jött el a Kánaán, még bőven van mit megoldanunk, orvosolnunk a mai nemzeti és konzervatív korszakban is, amely már tizenharmadik éve tart. S itt már el is jutottunk a másik nagy erényéig, a civil kurázsizs. Bátorság és civil kurázsizs, egyik nincs meg a másik nélkül, másik nincs meg az egyik nélkül. És Katalinban mindkettő együtt jelen van, és egymást erősíti. Mindig nagyon nagy örömmel olvastam a Magyar Hírlapnak írt publicisztikáit, ahol szerintem szinte műfajt teremtett, méghozzá a civil elemzés műfaját, amellyel valóban a polgár, a civil ember józan és realista szemével látja, láttatja és értelmezi számunkra nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi jelenségeket is, mindezeket kontextusba állítva: legyen szó a háborúról, a genderörületről, a migrációról, az Európai Unió önmagából való kifordultságáról és mai látható válságáról, vagy éppen a globális elitről vagy háttérhatalomról, amely ma már régen nem a „nem létező”, hanem nagyon is létező és kézzelfogható – lásd a davosi elítelt –, vagy a Nagy Újrakezdés világot átalakítani akaró szándékáról.

Katalin előtt nincs semmilyen tabu, nincs olyan, hogy valamiről nem szabad írni vagy beszélni, mert azzal valamilyen érzékeny köröket megsérthetünk vagy megbánthatunk, akár a mi oldalunkat is beleértve. Ez nagy erény, ez igazi, polgári erény, sőt, ez az eredeti értelemben vett igazi újságíró felelősség és elhivatottság a valóság bemutatása iránt.

Miközben tiszta szívből gratulálok a kitüntetésedhez, kedves Katalin, azt kívánom, hogy civil és polgári, honpolgári attitűdöd megőrződjön, és gombamód terjedjen hazánkban, Magyarországon, mert talán éppen erre van a legnagyobb szükségünk!

* *Elhangzott Budapesten, 2023. március 18-án a Batthyány Lajos Alapítvány és a Mikszáth Kálmán Kulturális és Média Alapítvány közös szervezésében megtartott díjátadón.*